

مجموعه آثار استاد

ادبی و سیاسی رساله‌ها اسبوعیه در

۳۱ نجی سنه

۲۳ ربیع الآخر ۱۳۳۰

پنجشنبه

جلد: ۱۴ - جزو: ۱۴۱

ترافالغار - چوشیا

نلسون - توغو

ولو آقصاق بیله اولسه بزم مقایسه‌دن خوشلانیرز، باخوص تاریخده، چونکه فعالیت و شخصیت خصوصنده مقیاس و کله بولمقی بزم ایچون تحت امکانده بولندیر مقدمه‌در. «زیر آفتابده یکنی برشی یوقدر» سوزی طوغری دکدر، کله، حتی بعضلرینه قانادلر اعاره ایلشدر. هرگون، بزه بر جوق یکنی شکلر، یکنی تکلیفلر، یکنی امکاملر کتیرمکده و پدرک او قدر مجرب اولان سبفی ایله آرتق مستقبل میدان محاربه‌لری اجرا ایدیله مامکده‌در. مع مافیله بعض دقیق شیرل واردر که قیمت ابدیهیه مالکدرلر. آنلری کلیات وقایع و حادثات ایچنده بولوب چیقارمق، زحمته تقابل ایدر. بوکا بناء و لو آقصاق بیله اولسه تاریخده مقایسه‌نی تحری ایتمک ایسته‌یورز.

۱۹۰۵ سنه‌سی انکلتزه (ترافالغار) ک یوزنجی سنه دوریه‌نی ادراک و تبجیله حاضرلاندینی صرهده اقصای شرقده بر دکز میدان محاربه‌سی اجرا ایدلدی، که

بو طبق ۱۰۰ سنه اول دینى گېي ، بیوک بردولت بریه دونماسنك امجاسی ایله
برجزیره ملتته حاکمیت بحریه بی تأمین ایلدی . غالب دونمانك آمیرالی (توغو) قدر
ترافالغار قهرمانك یاننه وضع ایدیله جك دها یقین نه وار ؟ (سن پول قاته درال) آندکی
مقبره مخصوصه سنده ابدنشین استراحت اولان لورد هوراسیونلسونی ، شدتلی
برمجادلده دشمن دونماسنی قهر عدمه سوق ایتمش بولنان انسانی ، تخطر ایچون
دها یقین نه وار ؟

ترافالغار ایله چوشیما آرمسنده ۱۰۰ سنه لك تاریخ عالم وار ، بو ۱۰۰ سنه ،
حوزه اقتدار بشرک جهات مختلفه سنده ، وقایع واحوال ، مکتسبات و اختراعات
نقطه نظرندن اوقدر زنگیندر که بر نظیری دها بولق همان ممکن دکلدرد .

۱۸۰۴ سنه سی نابولیون ایمپراطورلق تاجنی باشنه کچیردیکی زمان یالکیز
بردولت وار ایدی که وجوده کتیریلان بوتخت جدیدی تصدیق ایتدی . بورده
جسارت ایدن ذات ، انکلتزه دونماسنه اعتماد قویسی اولان انکلیز بیوک دیپلوماتی
(پیت) ایدی . بو دونما - انتخاب ایتدیکی : « مسئولیتی درعهده ایتک بر آدمک
جسارتنه دال » در .

The test of a man's courage is his responsibility .

شوطرازك قوتندن کندی مادون قوماندانلرینه بر بارجه اعطایه واقف ، انکلتزه
دونماسی ضبط وربطنك والدی ، سن و ونسان محاربه سنك غالبی اولان آمیرال
پهوریس گې بر بیوک معلمك ، بر بیوک شا کردی - آمیرال (نلسون) ك قوماندنه سی
آلتنده بولنیور ایدی . اختیار انکلیز آمیرالنك بو سوزی اوقدر بیوک ، اوقدر
حقیقتدر که حتی بوگون دخی « کلمه اجتماع » اوله رق مکتبلرک ، قشله لرک ، بلدیله
دائرله لرینك ، دوائر حکومتك بالالرینه نقش اولمغه ، ملتیزی ، قوای عسکریه سنی
اداره ایدنلر طرفندن حرز جان ایدلمک سزادر ؛ ایشته بو کلمه اجتماع مدلول
تامنه موافق اوله رق بو آدم ، آهین ضبط وربطی حازر بردونما وجوده کتیردی ، که
داهی بر قوماندانك آنده هرشی استحصال ایتسی لازم کلیردی . بو قوماندان ایسه

تام وقتندە ، ناپوليونك انكلترەيە ضربە قەتەيەنى حوالە ايتك ايتەدىكى بىر زماندە ككش ايدى .

مع مافىە - مظفريت بحريە ناپوليون ايچون يالگىز برواسطە ايدى : انكلترەيە براردو كچيرمك و مسالحيەنى لوندردەدە املا ايتديرمك ايچون يالگىز ۲۴ ساعەتك اولسون برحا كمت بحريەيە محتاج ايدى . بو ، سياسى و عسكرى اولەرق طوغرى دوشونلش ايدى ، فقط انكليز دونماسنك دگىز لردە تناقص و كندى دونماسنك ليما نلردە تزايد ايدەجكى حقندەكى فكري خطايە استناد ايتكەدە ايدى . يلكن سفينەلرندن متشكل بر دونما ايچون ھردگىز كوفى . دگىز جيلك اعتيادىنى ، محاربە حاضرلغنى تزييد ايدر ، ھرليمان كوفى دگىز جيلك اقتدارىنى تقييل و حربەدە ضبط وربطى ، افكار جنكاورانەينى تزييل ايلر .

فرانسىز دونماسنك قوماندانى (ويل نۆو) حسن تربىيە و تحصيلە مظهر ، مخوم ، حلیم ، محويتكار بر ذات ايدى ، نە زمانك ، نە ناپوليونك ، نەدە قوۋ معنويەسى بوزولمىش بر دونمانك محتاج اولەبىلەجكى بر ذات ايدى . عين زماندە افكار جنكاورانەنك مثال مشخصى اولان ناپوليون دىخى اختلال كيرك اقسا ايتىدىكى قيمت معنويە ايلە دگىز جيلك اقتدارىنى فرانسە دونماسنە اعادەيە موقق اولەمامش ايدى . « حسن استعدادى ، جسارتى ، مسلكە موافق مھارتى سايەسندە فرانسە دونماسنك نقايىنى پك مكمل آكلامش اولمىسى برشيتە تشبث و اجرا خصوصندە اويل نۆواك جسارت و قوتى نزع ايلش ايدى . »

آمرىقالى آميرال ماھان ، ترافالغار مغلوبنە بو يولەدە حكم ايتكەدە ، تارىخىدەكى تصويرى بووجھلە كوزمىزك اوگندە طور مقەدەدر .

تاخرات مەيدەدن صگرمە عاقبت آميرال ويل نۆو ۱۸۰۵ سەسى ناپوليونك ايتاليادەكى حرکات حرييە بريەسەنە معاونت ايچون ۳۳ قەطعە فرانسىز واسپانيا سفينەسى ايلە ھامبەسەنە التجا ايتمش اولدينى قادير ليما تى ترك ايلش ايدى . نلسون ايلە بر محاربە وقوعى تقديرندە مشارالەك شمىدەيە قدر مستعمل اولدينى اوزرە

اوزون بر خط حرب نظامنده اوله رق کندینه هجوم ایتیموب، تدریجاً طوب آتشی ایله بالتخریب استحصال ظفره ساعی اوله جفته امین ایدی؛ نلسونک - فائق بر قوتله آولا کندی خطنک بر قسمی اوزرینه هجوم ایله جگنی و صکره قسم متباقیسی اوزرینه توجه ایله جگنی بیلور و فقط « معیتده بولسان ایکی دونمانک خط حرب سفینه لری قوماندانلریله بشقه بر تعبیه آتخاذا و اجرا ایتیمکه بزم ایچون نه زمان وار و نه ده واسطه ! » دیور ایدی .

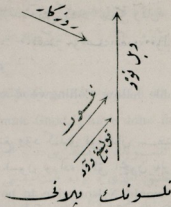
جبل الطارقک جهت غربیه سنده ویل نووک خروجنه انتظار آ ساکن و مطمئن، واقف مقصد، محاربه به آلیشقین، ابوقیر (ابو خور) و قوینهاغ قهرمان غالی نلسون ۲۷ سفینه ایله و قوطه ایتیمکه ایدی .

کیم بر آمیرالی طانیق ایسترسه سفینه سنک قوماندان کوپریسنه جیقملی در . او . اوراده کندیسیدر . هر آن . بر یگی وضع آلیرکه در حال آنی آکلایوب استفاده به ساعی اولق لازم کلیر . میدان محاربه سنک طالی ، قوماندان سفینه سنک کوپریسنه مربوط در .

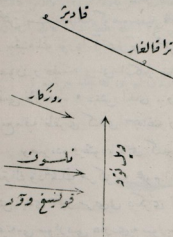
نلسونک پلانی متقارب بر خط سیر ایله جفت قول نظامنده اوله رق دشمنک اوزون خطنک وسطه مصادمه ایتیمک و آنک آرقه قسمی اوک قسمندن قطع و تفریق ایتیمک ایدی . بوقسمی ایچ طرف دونمانک قوماندانی اولان (آمیرال قولینغ - وود) احما ایدمک . طیش طرف دونمایه قوماندان ایدن بالذات نلسون دخی آنی ستر و حایه ایله جک و دشمن خطنک اوک قسمندن گبرویه دونه جک اولان سفینه لری دفع و تشکیل و احواله نظراً حرکت ایدمک ایدی . نلسونک قوماندانلری کندی آمیراللرینه عین ایتیمش ایدی .

اجرتلی افراد مرتبه سی ایسه قوماندانلرینک شخصه مجلوب بولنیوردی . دشمنک قادیر لیمانسندن حرکتی کشف سفینه سی طرفندن اخبار ایدلیدیکی زمان پلاتنی بردفعه دهامعیت قوماندانلری ایله مذاکره ایتدکن صکره آکا شونلری علاوه ایلدی : « اشارتیر گورلمدیکی و یا لایقیله آکلایشیلدینی تقدیرده بر سواری کندی سفینه سنی دشمن سفینه سته رامیه ایدرسه هیچ بروجهله خطا ایتمش اولماز »

in case signals cannot be seen or clearly understood, no captain can do wrong if he places his ship alongside that of an enemy . "

۱۸۰۵ - سنەسى ئشەرىن اولئك ۲۱ نجى كۈنى قبل الزوال ويل نۆۈك اوزون

و غير منتظم خطى جهت شرقىده محرك سىرى ، شماله طوغرى قادىرۈ اولمق اوزرە كوروندى . نلسونك دونمىسى چفت قول نظامندە اولەرق شرقە طوغرى محركى خط مذکورہ عمود بروضعەدە بولنىوردى . دشمنك ظهورندە بشكرار حمايە سەندە بولندى لىمانە التجا ايتك اىستەيان ويل نۆۈ يقالامق آرزو ايدىلەر ايسە بشقە نظامە كچمكسزىن همان هجوم ايتك لازم ايدى .

نلسونك وضعى طويجىلىق نقطە نظرندىن صوۈك درجە غير مساعد ايدى . دشمنك مركزى تكميل آتشلىرى بونك باشدەكى ابكى كىسى اوزرىنە توحيد ايدى بىلدىكى حالەد آرقەدە بولسان كىملىرى اول امرەد كندىنە معاونت ايدە مىز ايدى . فقط انكلكترە بر مظفر بىتە محتاج ايدى . بوندىن طولايى

اوکله به طوغری و یقتوریا سفینه سنک دیرکنه : « انکلتزه هر فردک ایفای وظیفه ایتمسینه انتظار ایدور ! » اشارتی چکدردی . دونماسی بر پارچه ایلروده بولنان قولینغ وؤد ترافالغار جوارنده آتش کشاد ایلدیکی زمان . نلسون اطرافده بولنانلره شوکملرله خطاب ایلدی : « باقکیز بونجیب آدم . قولینغ وؤد سفینه سنی حربه نه گوزل سوق ایدور . »

See , how that noble fellow Collingwood carries his ship into action . »

و تقریباً عین زمانده قولینغ وؤد کندی قوماندان سفینه سی سواریسنه شویله حاقیردی : « روترهم ! نلسون بوراده اولق ایچون نلر فدا ایدردی !

Rotherham, what would Nelson give to be here! »

قولینغ وؤدک سفینه لری نلسونک امرینه امتثالاً دشمن خطنک صوگ قسمی اوزرینه هجوم ایدرک آنلری توقیفه مجبور ایتدیلر و اوج سفینه بورداسی ایله دشمن سفینه سنک کویده سنه قارشى آتش ایتدکلری صمرده فرانسزلر اکثریا بر سفینه نك بوردا آتشلرینی دشمن سفینه سنک یلکنلرینه توجیه ایتمکده ایدیلر . نلسون بر دفعه « برای انکلیز ضابطنک بر فرانسزه شیطان کبی نفرت وخصومت ایتمسی لازمدر . » دیمش ایدی . واقعا بویک غلیظ برصورتده طنین انداز اولمقده و معافیة ظفری کندی سنجاغنه ربط ایتمکده ایدی .

بوصرمده و یقتوریا دخی کندیخی تعقیب ایدن سفینه لر ایله میدان محاربه سنه اشتراك و دشمنک مرکزینه هجوم ایلدی . بر آز صگره (ره دوتابل) ایله بوردا بوردايه گلش ایدی . بر مریمی دیگرى تعقیب ایلوردی . آنلردن نلسون ایله و یقتوریا سفینه سی سواریسى هاردیه سورینه رک کجیدی . نلسون کولومسه دی : « بو حرارتلی ایشک نهایتی یک چاپوق کلیر » دیدی .

This is too warm work to last long . »

آندن صگره بر مریمی دهاکلدى و غالبی کندی رفقاسندن آلدی . مشارالهی محفوظ بر محله نقل ایلدیلر ، بوراده میدان محاربه سنک عاقبتنه اندیشناک اوله رق ساکتانه

موتہ انتظار ایدیوردی. نہایت (ہاردی) آمیرالہ غالبیت مشعشعہ سنی تبریک ایچون
کلدی. ویل نووک اطرافندہ دشمن مرکزینک سفینہ لری ایلہ دشمن خطنک
آرقہ قسمندہ کی کیلر یا ضبط و یا غرق ایدلمش. متباقیسی فرار ایتمش ایدی.
انکلاترہ ہیج برگمی ضایع ایتماش ایدی. اوزمان حال احتضاردہ بولنان نلسون.
شویله حایقیرمشدر :

« اوح ، جناب حقہ حمد اولسون وظیفہ می ایفا ایتدم .

That's well, Thank Good, j have done my duty ! »

ترافالغار اول امرده نلسونک بر مظفریتی در ، اوزمانہ قدر مستعمل اولان
تعبیہ بر یگیسی علاوہ و تطبیق ایلدی ؛ بودہ طانیدینی دشمنک اوزرینہ صولت
ایتکدر. آنک دشمنی کندی ایلہ ہمعیار دکل ایدی ، فرانسر افراد بحریہ سی ایسہ
نلسونک کمیجیلرینہ ہیج قابل قیاس اولہ مازدی . چونکہ یلکن کمیجیلکی زمانندہ
اک ای و فعال کمی مرتبانہ واسع بر صورتدہ تجارت بحریہ دہ بولنان ملتلر مالک
ایدی . یلکن سفینہ سی دورندہ ہیج بر زمان مرتجیح [۱] ایلہ عطار د [۲] بویله ال الہ
کیتماش ایدی .

(چوشبا و توغویہ عائد اولان نہایتی کلہ جک جزؤدہ)

[۱] حرب الہی .

[۲] تجارت الہی .